Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101354

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-11-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабаєв Ігор Олександрович

2. Ihor O. Babaiev

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1474-496X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка (051 Економіка)

Дата захисту: 18-12-2023

Спеціальність за освітою: Галузеве машинобудування

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Бабаєв І.О. ID 2746

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.71.07

Тема дисертації:

1. Конкурентоспроможність продукції підприємств борошномельної галузі
2. Competitiveness of products of enterprises of the flour milling industry

Реферат/анотація:

1. Дисертація є завершеним комплексним дослідженням, яке присвячене обґрунтуванню теоретико-методичних засад та розробці науково-практичних рекомендацій щодо підвищення конкурентоспроможності продукції підприємств борошномельної галузі України. У дисертації наведено результати комплексного дослідження стану конкурентоспроможності продукції підприємств борошномельної галузі України, її потенціалу та шляхів підвищення в умовах глобалізації. Наукова новизна одержаних результатів полягає в поглибленні теоретико-методичних засад, а також розробці науково-практичних рекомендацій щодо підвищення конкурентоспроможності продукції підприємств борошномельної галузі України. У дослідженні поставлено та вирішено такі завдання: розкрити економічну сутність конкурентоспроможності продукції підприємств борошномельної галузі, визначити її критерії; ідентифікувати основні чинники конкурентоспроможності продукції підприємств борошномельної галузі; узагальнити теоретико-методичні основи оцінки конкурентоспроможності продукції підприємств

борошномельної галузі; проаналізувати сучасний стан виробництва та експорту продукції підприємств борошномельної галузі та визначити можливості реалізації його потенціалу; визначити особливості конкурентних умов на ринку борошномельної продукції; оцінити рівень конкурентоспроможності продукції підприємств борошномельної галузі на внутрішньому та світовому ринках; виявити напрями зміцнення конкурентоспроможності продукції підприємств борошномельної галузі як суб'єктів ланцюгів формування доданої вартості; розглянути потенціал конкурентоспроможності виробництва органічного борошна; визначити сучасні маркетингові інструменти підвищення конкурентоспроможності продукції підприємств борошномельної галузі На підставі аналізу наукової літератури з питань теорій конкуренції узагальнено етапи її дослідження та доповнено з урахуванням сучасних тенденцій у маркетингу, соціальному середовищі та глобальному економічному просторі таким етапом, як соціально-технологічний. Визначено, що конкурентоспроможність є комплексним та багатокомпонентним поняттям, яке застосовується по відношенню як до видів продукції, так і до підприємств, галузей, регіонів, національних економік. Поглиблено сутнісно-змістовне наповнення категорії «конкурентоспроможність продукції», яку обґрунтовано розглядати як сукупність властивостей продукції, що за ефективного, соціально відповідального та екологічно безпечного її виробництва забезпечують її відповідність вимогам споживачів та роблять її привабливішою за продукцію конкурентів на ринку, що дає можливість товаровиробнику проникати, підтримувати або розширювати свої позиції на ринку, забезпечувати сталий розвиток. Узагальнено та доповнено напрацювання науковців щодо компонент (критеріїв) конкурентоспроможності, у складі яких для продукції підприємств борошномельної галузі запропоновані такі: сталість, витратно-цінова, ефективність, якість продукції та її відповідність стандартам, інноваційність; соціальна відповідальність виробника; екологічність; доступність та повнота інформації про продукт; репутація виробника; добросовісність конкуренції. Доведено, що формування конкурентоспроможності знаходиться під впливом множини чинників, що об'єктивно ускладнює управління нею. Наведено узагальнену класифікацію чинників конкурентоспроможності підприємств борошномельної галузі за групами: 1) ресурсні; 2) інноваційні; 3) мікроекономічні; 4) галузеві; 5) інфраструктурні та логістичні; 6) макроекономічні; 7) інституційно-регуляційні; 8) зовнішньоторговельні; 9) соціальні; 10) екологічні. Відзначено, що конкурентоспроможність є багатокомпонентною характеристикою продукції, суб'єкта господарювання, регіону, галузі, країни, а також залежить від факторів часу та місця. На основі огляду наукових праць з оцінки конкурентоспроможності виявлено, що в економічній науці і практиці не сформувалося єдиного підходу щодо вимірювання рівня конкурентоспроможності, а також стосовно того, за допомогою якого методу, переліку показників доцільно проводити оцінювання конкурентоспроможності продукції. Згруповано методи оцінювання конкурентоспроможності за об'єктом оцінки (методи позиціювання, конкурентних переваг, потенціалу конкурентоспроможності), за способом оцінювання (кількісні, якісні), за способом представлення результатів (дискретні; табличні; матричні; ранжування; графічні), а також показники оцінки – за кількістю характеристик: (одиничні; групові; інтегральні); за методом розрахунку (середніх величин; суми; співвідношення; індекси; експертних оцінок; бальної оцінки; інтервальної оцінки; ранжування), за критеріями конкурентоспроможності продукції.

2. The dissertation is a completed comprehensive study, which is devoted to the generalization of theoretical and methodological principles and the development of scientific and practical recommendations for increasing the competitiveness of the products of enterprises of the flour milling industry of Ukraine. The dissertation presents the results of a comprehensive study of the state of competitiveness of the products of enterprises of the flour milling industry of Ukraine, its potential and ways of improvement under conditions of globalization. The scientific novelty of the obtained results are the deepening of the theoretical and methodological foundations, as well as the development of scientific and practical recommendations for increasing the competitiveness of the products of enterprises of the flour milling industry of Ukraine. The following tasks were set and solved in the study: to reveal the economic essence of the competitiveness of the products of flour milling enterprises, to determine its criteria; to identify the main factors of the competitiveness of the products of enterprises of the flour milling industry; generalize the theoretical and methodological bases of evaluating the competitiveness of products of enterprises

of the flour milling industry; to analyze the current state of production and export of products of flour milling enterprises and to determine the possibilities of realizing its potential; to identify the features of competitive conditions in the market of flour milling products; to assess the level of competitiveness of products of enterprises of the flour milling industry on the domestic and world markets; to identify directions for strengthening the competitiveness of the products of enterprises of the flour milling industry as a part of added value chains; to consider the competitiveness potential of organic flour production; to determine modern marketing tools for increasing the competitiveness of products of enterprises of the flour milling industry Based on the analysis of the scientific literature on competition theories, the stages of its research were summarized and added by the socio-technological stage, taking into account modern trends in marketing, the social environment, and the global economic space. There was determined that competitiveness is a complex and multi-component concept, which is applied both to products, enterprises, industries, regions, and national economies. The content of the category "product competitiveness" is considered as a set of product properties that ensure its compliance with consumer requirements and make it more attractive than competitors' products on the market, which enables the manufacturer to penetrate, maintain or expand their positions on the market, ensure sustainable development. The scientific publications on the components (criteria) of competitiveness has been summarized and added, the following components of competitiveness of the products of the flour milling enterprises are proposed: sustainability, cost-price, efficiency, product quality and its compliance with standards, innovativeness; social responsibility of the producer; environmental friendliness; availability and completeness of product information; reputation of the producer; fair competition. The author proved that the formation of competitiveness is under the influence of many factors, which objectively complicates its management. A generalized classification of factors of competitiveness of enterprises of the flour milling industry by groups is developed, it includes following group of factors: 1) resource-related; 2) innovative; 3) microeconomic; 4) sectoral; 5) infrastructure and logistics; 6) macroeconomic; 7) institutional and regulatory; 8) foreign trade; 9) social; 10) ecological. It was noted that competitiveness is a multi-component characteristic of products, enterprise, region, industry, country, and depends on factors of time and place. Based on the review of scientific works on the assessment of competitiveness, it was found that a unified approach to measuring the level of competitiveness has not been formed in economic science and practice, as well as method and list of indicators to evaluate the competitiveness of products. Competitiveness assessment methods were grouped by the object of assessment (methods of positioning, competitive advantages, competitiveness potential), by mode of assessment (quantitative, qualitative), by the method of results presentation (discrete; tabular; matrix; ranking; graphic), as well as assessment indicators were grouped by the number of characteristics: (single; group; integral); according to the method of calculation (average values; sums; ratio; indices; expert evaluations; point evaluation; interval evaluation; ranking), according to the criteria of product competitiveness.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Babaiev I.O. Methodological bases for evaluating the competitiveness of products of enterprises in the flour industry. Журнал стратегічних економічних досліджень. 2022. № 6 (11). С. 17–31. DOI: 10.30857/2786-5398.2022.6.2.

- 2. Babaiev I. O. The main factors of influence on the competitiveness of products of enterprises of the flour industry. Менеджмент. 2022. №2(36). С. 25–34. DOI: 10.30857/2415-3206.2022.2.2.
- 3. Babaiev I.O. The genesis of the essence and components of strengthening of competitiveness of products of enterprises of the flour milling industry at the current stage of development. Журнал стратегічних економічних досліджень. 2023. № 3(14). С. 78–83. DOI: 10.30857/2786-5398.2023.3.8
- 4. Purdenko O., Artyushok K., Riazanova N., Babaiev I., Kononenko A., Lepeyko T., Zos-Kior M. Financial Management of Innovative Eco-Entrepreneurship. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development. 2023. Vol. 46. No 2. P. 152-165. DOI: https://doi.org/10.15544/mts.2023.
- 5. Onegina V., Kravchenko O., Babaiev I. Assessment of competitiveness of agricultural product: methodical aspects. Innovative tools for socio-economic systems development /edited by O. Mandych, A. Ostenda. Katowice: Wydawnictwo Wyzszej Szkoly Technicznej Katowice, 2019. P. 78-85. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/8191/1/Innovative_tools_monogr_2019.pdf
- 6. Бабаєв І.О. Інновації як головний чинник конкурентоспроможності. Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяченій 20-річчю з дня заснування кафедри обліку і аудиту ХНТУСГ ім. П. Василенка, (м. Харків, ХНТУСГ ім. П. Василенка, 05 листопада 2019 р.) У 2 ч. / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]. Харків: Стильна типографія, 2019. Ч.2. С. 6-8. URL: https://www.academia.edu/41668643/ПЕРСПЕКТИВИ_РОЗВИТКУ_ОБЛІКУ_КОНТРОЛЮ_ТА_ФІНАНСІВ_В_У
- 7. Бабаєв І.О. Роль конкурентоспроможності в глобальній економіці. Розвиток агропродовольчого ринку в умовах глобалізації економіки: Матеріали ІІ Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 31 березня 2020 р.). Полтава: ПДАА, 2020. С. 41-42. URL: https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2908/academicabstractspsaaeandier3103-2020.pdf
- 8. Бабаєв І.О. Необхідність державного регулювання у борошномельній галузі України. Енергетична незалежність сільських територій як пріоритетна модель розвитку: міжнародний та вітчизняний досвід: матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 20 травня 2020 р.): РВВ ПДАА, 2020. С. 107-108. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/7895/1/Збірник%20ПДАА%2020.05.20%20%281%29.pdf
- 9. Бабаєв І.О. Переваги виробництва органічного борошна в Україні. Перспективи еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва: матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 22 червня 2020 р.). Полтава : РВВ ПДАА, 2020. С. 109-111. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/8420/1/Збірник_ПДАА_22.06.20.pdf
- 10. Бабаєв І.О. Переваги модернізації логістичних систем виробничих приміщень борошномельних підприємств з використанням технологій віртуальної реальності як спосіб підвищення їх конкурентоспроможності. Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування, присвячена пам'яті професора Г.П. Жемели : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 30 верес. 2022 р.). Полтава : ПДАУ, 2022. С. 244-246.
- 11. Бабаєв І.О. Напрями удосконалення економічних відносин підприємств борошномельної галузі. Глобалізація та розвиток інноваційних систем: тенденції, виклики, перспективи: матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, Держ. біотехнологічний ун-т, 3-4 листопада 2022 р.). Харків, 2022. С. 289-291. URL: http://btu.kharkov.ua/wp-content/uploads/2022/11/mater-konf-3-4-11-22.pdf
- 12. Бабаєв І. Актуальні проблеми інноваційної економіки. Науково-інноваційний розвиток агровиробництва як запорука продовольчої безпеки України: вчора, сьогодні, завтра: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, НААН, ННСГБ, 20-21 жовтня 2022 р.). Вінниця: ФОП Просяннікова О.М., 2022. С. 5-7. URL: konf_2022-10-20-21.pdf (dnsgb.com.ua)
- 13. Бабєв І.О. Проблеми впровадження органічного виробництва в Україні. Маркетинг та конкурентоспроможність соціально-економічних систем в умовах сталого розвитку: збірник тез доповідей міжнар. наук.-практ. конф. (м. Суми, 6-7 червня 2023 р.). Суми: СНАУ, 2023. С. 69-71.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва; економія енергоресурсів; економія матеріалів

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0122U201799

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Онегіна Вікторія Михайлівна

2. Victoria M. Onegina

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0794-8032

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 44, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яців Ігор Богданович

2. Ihor B. Yatsiv

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2370-6351

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет природокористування

Код за ЄДРПОУ: 00493735

Місцезнаходження: вул. Володимира Великого, буд. 1, Дубляни, Львівський р-н., 80381, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Красноруцький Олексій Олександрович
2. Oleksiy O. Krasnorutskyy

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1744-3257

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, буд. 1-а, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вараксіна Олена Вікторівна
2. Olena V. Varaksina

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1351-6578

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волкова Неля Василівна
2. Nelia V. Volkova

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8374-1546

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Миколенко Інна Григорівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Миколенко Інна Григорівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Кузьміна Наталія Миколаївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

